

Raðfesta högt:

Oljupengar til útbúgving og gransking

Av teimum 85 mill. kr., sum oljufelöginu hava játtað at lata til førleikamening av føroyskum vinnulívi frá 2000 til 2006, eru meira enn hált-hundrað mill. kr. eftir. Tær fara eins og nú at verða latnar til at førleikamenna vinnuna og her við serligum atlíti til útbúgving og gransking

OLJUPENGAR

Jan Müller

Mikukvöldið verður Oljuting hildið í Skálanum á Sjómannskúlanum. Evni á fundinum er: kann gransking, stuðlað av oljupengum, gagna verandi vinnum? Hvørjar treytir eru fyri brúk av oljupengum til førleikamening og føroyska lut-tøku? Og hvør skal førleikamennast. Fyri-lestrar-haldarar verða Hans Pauli Joensen, leiðari á Náttúruvísindadeildini á Fróðskaparsetrinum og Petur Joensen, deildarleiðari á bú-

skapar- og vinnudeildini í Oljumálaráðnum.

Hetta eru spurningar, sum hava verið frammi í almenna kjakinum áður. Eitt nú hevur verið funnist at, at umrøddu oljupengar ikki eisini fara til onnur endamáli í samfelagnum so sum til mentanina. Petur Joensen, deildarleiðari á búskapar- og vinnudeildini í Oljumálaráðnum er tann, sum meira ella minni hevur umsitíð hetta málið, síðani oljufelöginu fingu leitiloyvi í ár 2000. Hann vátar, at teir hava arbeitt við at gera eina skrivliga reglugerð fyri, hvussu farast skal fram í hesum málinum. Upprunaliga vórðu 85 mill. kr. í tí puljuni, sum oljufelöginu hava játtað at lata fyri at fáa leitiloyvi. Nakað er brúkt hesi bæði fyrstu árinu og eftir at brúka til 2006, tá loyvini ganga út, er nakað væl omanfyri 50 mill. kr. skilst.

Í loyvinum stendur, at peningurin skal brúkast til vinnuliga førleikamening innan olju- og gassidnaðin. Petur Joensen sigur, at hetta hevur so verið praktiserað eitt sindur víðari enn orðað hevur verið í loyvinum. Hetta er fyrstu ferð, at man

hevur skula tikið støðu til slíkt og tí hevur man eisini roynt at finna skilabesta framferðarháttin. Ætlanin var ongantíð, at Oljumálaráðið skuldi umsita peningin sum so. Ætlanin hevur alla tíðina verið, at oljufelöginu sjálvi sum liður í føroysku luttøkuni í eini oljuvinnu, skuldu lata pengar til førleikamennandi verkætlanir innan vinnuna og síðani eisini fylgja málinum upp. Pengarnir, sum eru brúktir higartil, eru farnir til vinnumenning og til undirvísing og gransking. Ætlanin var so eisini, at oljufelöginu sjálvi skuldu engagera seg við at fáa føroysku vinnuna við í eina komandi oljutilgongd.

Uppá fyrispurning um tað er uppá tal at víðka karmin soleiðis at oljupengar eisini kunnu fara til mentanarligar verkætlanir og tiltøk sigur Petur Joensen, at tað hevur so ikki ligið í kortunum higartil. Skal hetta við oljupengunum praktiserast órvisi enn tað hevur verið gjørt, so er tað ein politiskur spurningur at fremja ta broytingina. Men sum sagt liggur tað so ikki í kortunum.

Eyðun Elttor, landsstýrismaður í oljumálum vátar, at tey hava arbeitt við at gera eina neyvri reglugerð fyri játtan av pengum frá oljufelögunum, soleiðis at skipanin verður eitt sindur breiðari enn orðað í loyvinum. Men tað verður framhaldandi vinnan, sum verður í fokus, tá oljupengar verða latnar til førleikamening. Men hann leggur áherðslu á, at har er so eisini talan um útbúgving og gransking, sum hann eisini heldur kann koma undir heitið mentan. Helst verður tað so, at gransking og útbúgving fer at verða uppافتur hægri raðfest, tá tað í framtíðini ræður um at lata oljupengar til førleikamening.

Petur Joensen, deildarleiðari á búskapar- og vinnudeildini í Oljumálaráðnum fer mikukvöldið at greiða frá, hvussu oljupengar í framtíðini fara at verða latnar til førleikamening
Mynd Jens K Vang

Hans Pauli Joensen, leiðari á Náttúruvísindadeildini á Fróðskaparsetrinum fer á Oljutinginum í kvöld at tosa um, hvussu aðrar vinnur kunnu fáa gagn av føroyskari náttúruvísindalig gransking við atlíti til oljuvinnu